

UCHWAŁA Nr IX /90 /2015

**Rady Miejskiej w Kańczudze
z dnia 03 września 2015 roku**

**w sprawie: przyjęcia Miejsko - Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie
Kańczuga na lata 2015-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594 ze zm.) oraz art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Rada Miejska w Kańczudze
uchwala , co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Miejsko-Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Kańczuga na lata 2015-2020 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XXX/334/2014 Rady Miejskiej w Kańczudze z dnia 7 lutego 2014 r w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Kańczuga na lata 2014-2018

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kańczuga

§ 4

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia

**PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
W KAŃCZUDZE**

mgr Dariusz Dudek

MIEJSKO_GMINNY PROGRAM PRZCIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W MIEŚCIE I GMINIE KAŃCZUGA NA LATA 2015 – 2020

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, groźących patologiami, w tym przemocą w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, a także do prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, ponadto nakazuje opracowanie i realizację programów ochrony osób doświadczających przemocy oraz korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z ustawy z dnia 12 marca 2004 r., o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 182) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.).

„...W domu powinniśmy czuć się bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, w której chronią się przed stresem życia. Jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doznają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie...”. Podstawową grupą społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina określa cele i wartości, do których dążą dzieci, a także wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz rodziny. Do głównych zadań rodziny należy przekazywanie dziedzictwa kulturowego nowemu pokoleniu oraz wychowywanie tego pokolenia zgodnie z normami życia zbiorowego. Rodzina, jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych, zbudowana na miłości, stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi.

Rodzina, która nie radzi sobie w sytuacjach kryzysowych, a także nie realizuje swoich funkcji nosi miano rodziny dysfunkcyjnej. Jedną z krytycznych sytuacji, wymagającą natychmiastowej interwencji odpowiednich służb jest przemoc w rodzinie. Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem.

Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego uczuć, niszczenie jego poczucia własnej wartości, niszczenie przedmiotów, do których jest przywiązany, znęcanie się nad zwierzętami, które kocha, głodzenie, ograniczanie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe, izolowanie od otoczenia.

Przemocą jest wszystko to, co czynione jest z myślą o zranieniu drugiego człowieka lub wyrządzeniu mu krzywdy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie bardzo niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny. W Polsce trudno w sposób jednoznaczny określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie nie tylko na poziomie ogólnym, ale również i lokalnym. Co roku zgłasza się zaledwie kilkanaście tysięcy spraw o znęcanie nad rodziną, w tym samym czasie policja rejestruje około miliona awantur domowych, do których jest wzywana.

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W literaturze dotyczącej problemu przemocy można wyróżnić następujące rodzaje tego zjawiska:

1. **przemoc fizyczna** – popychanie, odpychanie, obezwładnianie, podtrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
2. **przemoc psychiczne** - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami) domaganie się posłuszeństwa, ograniczenie snu i pożywienia, degradacja werbalna, stosowanie gróźb itp.
3. **przemoc seksualna** wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.

4. **przemoc ekonomiczna** – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie podstawowych materialnych potrzeb rodziny itp.

Każdą z wyżej wymienionych form pomocy cechuje cykl składający się z trzech faz;

1. **faza narastania napięcia** – w tej fazie wyraźnie odczuwalny jest wzrost napięcia pomiędzy partnerami, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyny zazwyczaj tkwią poza rodziną, w większości przypadków są to drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia, pojawia się agresja;
2. **faza gwałtownej przemocy** – w trakcie tej fazy następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata. Wybuch często jest nieadekwatny do przyczyny, którą podaje sprawca (dokonuje szkód psychicznych, fizycznych, niszczy sprzęty nie zwracając uwagi na krzywdę innych);
3. **faza miodowego miesiąca** – czas skruchy – okazywania troski i miłości. Sprawca próbuje załagodzić sytuację, przeprosza obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Interwencja najczęściej następuje w fazie gwałtownej przemocy, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc i złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad rodziną.

Faza miodowego miesiąca ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To w tej fazie rodzą się złudne nadzieje, że sprawca się zmieni, faza ta jednak mija i przechodzi w fazę narastania napięcia. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie za sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy - faza narastania napięcia oraz gwałtownej przemocy.

Na terenie Miasta i Gminy Kańczuga przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

Większość działań przedstawionych w Programie ma charakter długotrwały, a zatem ich realizacja rozciągnie się na kolejne lata. Podczas realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałania przemocy w rodzinie mogą ulec zmianie w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin

III. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi ,bądź dotkniętymi przemocą

IV. CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin w których ten problem występuje.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,
2. wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
3. spadek liczby przypadków przemocy,
4. spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
5. stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, strony internetowe, itp.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

VII. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Podstawowymi wskaźnikami służącymi do sprawozdawczości programu są;

1. Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart”.
 2. Ilość interwencji.
 3. Ilość udzielonych porad, konsultacji, osób korzystających z porad specjalistycznych w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie.
 4. Liczba sprawców skierowanych do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym.
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kańczudze do 31 marca każdego roku przekłada Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu

VIII. MONITOROWANIE

Monitoring Programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać istniejące problemy, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania przynoszą zakładane zmiany. Monitorowanie realizacji Programu odbywa się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji programu podmioty składają do 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Kańczudze

PODSTAWOWE ZADANIA

Lp.	Tematy	Zadania	Termin	Odp. za realizację
<i>Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>				
I.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:	<ul style="list-style-type: none">- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku,- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,- monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,- prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	2015-2020	Zespół Interdyscyplinarny

II.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy inicjowanych przez psychologa ,terapeutę w ramach punktu konsultacyjnego, - współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, - określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, - kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych służących zatrzymaniu przemocy. 	2015 - 2020	Zespół Interdyscyplinarny
III.	Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej. 	2015 - 2020	Zespół Interdyscyplinarny
<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>				
IV.	Przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy , MGOPS. 	2015 - 2020	Zespół Interdyscyplinarny

V.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	<ul style="list-style-type: none">- prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych,- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym zachowaniom nie agresywnym.	2015 -2020	Zespół Interdyscyplinarny
----	--	---	------------	---------------------------

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
W KAŃCZUDZE

mgr Dariusz Dudek